

۱- براساس مبحث وجود و ماهیت، چند عبارت زیر «درست» است؟

- همیشه وجود و ماهیت در کنار هم می آیند.

- وجود و ماهیت نسبت تباین با هم دارند.

- وجود و ماهیت از پرکاربردترین مفاهیم بین انسان ها است.

- کودک با اشاره به «این و آن» از وجود و هستی یک شیء ابراز بی اطلاعی می کند.

(۱) سه عبارت (۲) چهار عبارت (۳) یک عبارت (۴) دو عبارت

۲- کدام عبارت نظر بوعلی سینا را درباره تفکیک هستی و چیستی دقیق تر می رساند؟

(۱) هستی و چیستی دو جزءاند از یک چیز، ولی این و جزء بودن توسط ذهن می تواند درک شود.

(۲) قضیه «انسان موجود است»، مثل «کاغذ سفید است»، می باشد با این تفاوت که سفیدی جزء کاغذ نیست.

(۳) تفاوت هستی و چیستی فقط در ذهن و از حیث مفهوم است، نه چیز دیگری.

(۴) هستی و چیستی دو مصداق مختلف و متفاوت از یک چیزند، نه از دو موجود جداگانه.

۳- حمل یگانه بر غنی بالذات، از نظر نسبت، مانند کدام حمل است؟ (سراسری ۱۴۰۰)

(۱) شکل به دوزنقه (۲) گیاه بر دارای حیات (۳) منحصر به فرد بر مولود کعبه (۴) دوزنقه بر دارای چهارضلع

۴- در کدام گزاره نمی توان از دلیل حمل سوال کرد؟ (خارج کشور ۹۹)

(۱) زمستان سرد است. (۲) انسان فانی است. (۳) خدا جاودانه است. (۴) پلاتین فلز است.

۵- در کدام گزینه محمول وجود برای همه موضوعات جنبه امکانی و لاقتضا دارد؟

(۱) دریای خون، فرشته، نعش کش بی سر، سرزمین طلا، مدینه فاضله (۲) موحدمشرك، خورشید خاموش، فلزعیق، روح سرگردان، دایره چهارضلعی

(۳) شریک خدا، ماه تابان، قایق نفیس، روح مادی، طلای خالص (۴) مهد نیکان، عهد خوبان، ماضی مضارع، نابودی جهان، اشک تمساح

۶- کدام عبارت بیانگر دلیل مغایرت وجود و ماهیت است؟ (سراسری ۹۹)

(۱) مفهوم وجود را می توان بر ماهیات حمل کرد. (۲) چیزهایی وجود دارند که دارای ماهیت نیستند.

(۳) می توان ماهیاتی را تصور کرد که موجود نیستند. (۴) سلب وجود از ماهیت در ذهن و در خارج امکان پذیر است.

۷- با فرض این که مفهوم وجود جزء مفهوم ماهیت باشد، کدام عبارت درست خواهد بود؟ (خارج کشور ۹۴)

(۱) امور خیالی واقعاً وجود خواهند داشت. (۲) ماهیات مبهم و ناشناخته خواهند بود.

(۳) هیچ چیز واقعاً وجود نخواهد داشت. (۴) همه ماهیات عین یکدیگرند.

۸- کدام مورد ممتنع الوجود است؟ (سراسری ۹۸)

(۱) اسب آتش خوار (۲) انسان هفت سر بالدار (۳) دایره منتظم الاضلاع (۴) فیلی به اندازه مورچه

۹- حمل «وجود» بر هر «چیستی»، نیازمند دلیل ..... حال این دلیل ممکن است ..... .

(۱) است، حسی و تجربی باشد یا عقلی محض (۲) نیست، حسی و تجربی نباشد بلکه عقلی محض باشد

(۳) است، تنها حسی و تجربی باشد (۴) نیست، حسی و تجربی باشد یا عقلی محض

۱۰- وقتی ماهیتی توسط عاملی از حالت تساوی بین وجود و عدم خارج می گردد ..... است مانند: .....

(۱) واجب الوجود بالغير، ققنوس (۲) ممکن الوجود بالذات، پری دریایی

(۳) واجب الوجود بالغير، جنگل گیسوم (۴) واجب الوجود بالذات، انسان موجود

۱۱- براساس سیر تاریخی مباحث فلسفی وجود و ماهیت می توان گفت:

(۱) توماس آکوئیناس نظریه «مغایرت وجود و ماهیت» را پایه برهان های خود در خداشناسی قرار داد.

- ۲) «برهان وجوب و امکان» بوعلی سینا یکی از پایه‌ها و ارکان اصلی بحث «مغایرت وجود و ماهیت» است.  
 ۳) تاسیس مکتب فلسفی تومیسیم باعث شد که فلاسفه غرب برای نخستین بار با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کنند.  
 ۴) توماس آکوئیناس فلسفه‌ای را در اروپا بنیان‌گذاری کرد که بیش‌تر متکی به دیدگاه‌های ابن‌رشد و بوعلی سینا است.

#### ۱۲- تشابه یا تفاوت اساسی رابطه اتکای دیوار با سقف، با رابطه نظم عقربه‌های یک ساعت در چیست؟

- ۱) داشتن یا نداشتن ویژگی وجود دهندگی و هستی‌بخش (۲) رابطه اصیل و واقعی بودن یا نبودن  
 ۳) رابطه یک‌طرفه بودن یا نبودن (۴) قائم به دو طرف و فرع بر وجود بودن

#### ۱۳- درباره «وجوب علی و معلولی» نمی‌توان گفت:

- ۱) امکان نداشتن علت موجود باشد، ولی جهان هستی پدید نیاید.  
 ۲) اگر علت ضرورت دهنده معلول نباشد، وجود دهنده آن نیز نخواهد بود.  
 ۳) معلول در ذات خود ممکن‌الوجود است که توسط علت، واجب‌الوجود بالغیر می‌شود.  
 ۴) هر ممکن‌الوجود بالذاتی نیاز به یک علت وجودی دارد که با وجود خود به آن ضرورت می‌بخشد و این تخلف‌ناپذیر نیست.

#### ۱۴- اشتراک نظر بوعلی سینا و هیوم، درباره مبنای پذیرش علیت در کدام گزینه زیر است؟

- ۱) با عقل می‌توان اصل علیت را تبیین کرد. (۲) توالی حوادث متکی بر رابطه علیت است.  
 ۳) علیت را با تجربه نمی‌توان دریافت کرد. (۴) هر داده تجربی، مبتنی بر قاعده علیت است.

#### ۱۵- به ترتیب اشتراک و اختلاف نظر بوعلی سینا با رنه دکارت درباره منشا کشف و شناخت علیت در چیست؟

- ۱) فطری دانستن علیت / نقش آموزش و تجربه (۲) نقش آموزش و تجربه / مادرزادی دانستن علیت  
 ۳) عقلانی دانستن علیت / نقش آموزش و تجربه (۴) عقلانی دانستن علیت / مادرزادی دانستن علیت

#### ۱۶- به ترتیب پذیرش اصل علیت، وجوب بخشی علت به معلول و سنخیت علت و معلول چه پیامدهایی دارد؟

- ۱) ارتباط و پیوستگی اجزا جهان با یکدیگر، تبعیت جهان از رابطه‌ای ضروری و حتمی، برقراری نظم خاص در جهان  
 ۲) کشف منشأ و سرچشمه هر پدیده، حتمیت برقراری نظم خاصی در جهان، ارتباط و پیوستگی اجزای جهان با یکدیگر  
 ۳) برقراری نظم خاصی در جهان، تبعیت جهان از رابطه‌ای ضروری و حتمی، برقرار نظم خاصی در جهان  
 ۴) تبعیت جهان از رابطه‌ای ضروری و حتمی، ارتباط و پیوستگی اجزای جهان با یکدیگر، برقراری نظم خاصی در جهان

#### ۱۷- «شرط لازم» و «شرط لازم و کافی» تحلیل علت ... و ... است و اصل «ضرورت» علی و معلولی، یعنی وجود ...

- ۱) ناقصه، تامه، علت تامه (۲) ناقصه، ناقصه، علت تامه (۳) تامه، تامه، علت ناقصه (۴) تامه، ناقصه، علت ناقصه

#### ۱۸- به ترتیب، «اعتراف» و «انکار» کدام مورد معنای اتفاق، مورد اتفاق نظر فیلسوفان است؟

- ۱) معنای اول و دوم (۲) معنای اول و چهارم (۳) معنای چهارم و اول (۴) معنای دوم و اول

#### ۱۹- ترتیب عقلی پذیرش و درک رابطه علیت از سوی فیلسوفان مسلمان کدام است؟

- الف) اصل علیت (ب) اصل امتناع ترجیح بلا مرجح (پ) اصل اعتبار حس و تجربه (ت) اصل امتناع اجتماع دو نقیض  
 ۱) ب - ت - پ - الف (۲) ب - ت - الف - پ (۳) ت - ب - پ - الف (۴) ت - ب - الف - پ

۲۰- با نزدیک شدن به زمان برگزاری کنکور سراسری، عده‌ای از داوطلبان به دنبال یک میاثر و نسخه فوری برای نتیجه‌گیری در آزمون هستند. غافل از این‌که حتی الان برای نتیجه‌گیری دیر نیست و باید ذهن و روح خود را مهیا کرده، و با مرور سریع کتاب‌ها و کنکورهای سراسری سال‌های اخیر می‌توان به وضعیت بهتری رسید. این امر ناشی از کدام اصل فلسفی است و چه پیامدی دارد؟

- ۱) سنخیت علت و معلول - نظم دقیق جهان (۲) وجوب علی و معلولی - نظام حاکم بر روابط موجودات  
 ۳) تسلسل علل نامتناهی باطل است - اثبات علت فاعلی (۴) اصل علیت - کشف پیوستگی و روابط بین موجودات

۲۱- اعتبار علوم، نتیجه اصل . . . و درک وجود ارتباط میان هر شیء و منشأ آن، نتیجه اصل . . . است.

(۱) علیت - وجوب (۲) وجوب - علیت (۳) سنخیت - علیت (۴) سنخیت - وجوب

۲۲- عبارت های زیر به ترتیب از پیامدها و نتایج کدام اصل علیت و یا فروع آن است؟

در پرتو آن نظام جهان انتظام می یابد.

دانشمندان تحقیقات خود را بر مبنای این اصل پیگیری می کنند.

معلول نمی تواند از علت خود سرپیچی کند.

۱. سنخیت علت و معلول - سنخیت علت و معلول - وجوب علی و معلولی  
۲. وجوب علی و معلولی - سنخیت علت و معلول - وجوب علی و معلولی  
۳. سنخیت علت و معلول - وجوب علی و معلولی - سنخیت علت و معلول  
۴. وجوب علی و معلولی - وجوب علی و معلولی - سنخیت علت و معلول

۲۳- بیت " چو بدی کردی مشوغافل ز آفات که واجب شد طبیعت رامکافات " مستلزم کدام اصل فلسفی است؟

(۱) ضرورت علی (۲) علیت ونفی صدفه (۳) سنخیت علت و معلول (۴) سنخیت و وجوب

۲۴- درک کدام معنا و مفهوم «اتفاق» نیاز به دقت و تمرکز بیش تر دارد؟

(۱) مفهومی که بر علم ناقص و محدود انسان بازمی گردد و می تواند کاربرد درستی داشته باشد.  
(۲) معنایی که بسیاری از فیلسوفان اعم از مسلمان و اروپایی، آن را بر نمی تابند به نفی سنخیت قائل است.  
(۳) معنایی که ناشی از پرداختن به علت ناقصه به جای علت تامه است و معمولاً فیلسوفان چنین اتفاقی را منکرند.  
(۴) مفهومی که در پذیرش اتفاق باید به رابطه علت فاعلی و علت غایی جهان توجه کرد.

۲۵- درباره موضوعات «خدا» و «عقل» در فلسفه درست تر آن است که بگوییم:

(۱) «خدا» مهم ترین موضوع همه ادیان و «عقل» مهم ترین موضوع فلسفه است.  
(۲) «خدا» موضوع فلسفه دین بوده ولی «عقل» موضوع انسان شناسی فلسفی است.  
(۳) «خدا» موضوع فلسفه مضاف بوده ولی «عقل» موضوع معرفت شناسی و نظریه شناخت است.  
(۴) «خدا» همانند «عقل» ذومبحث بوده و صرفاً در یک حوزه قابلیت بررسی ندارند.

۲۶- در جامعه . . . آتن، . . . با دقت بیشتری در تلاش بود به تدریج درصدد اصلاح پندارها درباره خدا باشد و لذا به . . . شهرت یافت و عبارت «این

است آن بی دینی که معتقد است خدا یکی است.» درباره . . . است.

(۱) چند خدا باور، افلاطون، ابداع کننده خداشناسی فلسفی، سقراط  
(۲) شرک آلود، سقراط، شهید راه حکمت، سقراط  
(۳) شرک آلود، افلاطون، ابداع کننده خداشناسی فلسفی، افلاطون  
(۴) چند خدا باور، سقراط، شهید راه حکمت، افلاطون

۲۷- چند عبارت زیر «به درستی» بیان شده است؟

- تبیین فلسفی ارسطو از خدا با تبیین ادیان الهی، هماهنگ است.

- افلاطون و ارسطو برای تبیین فلسفی خدا از برهان نظم استفاده کرده اند.

- استدلال سقراط برای اثبات خدا، قدم های اولیه فلسفی بشمار می رود که زمینه گام های بعدی را فراهم کرد.

- به باور دیوید هیوم، برهان نظم؛ مهم ترین برهان فیلسوفان الهی بوده که فقط می تواند یک ویژگی خالق را اثبات کند؛ نه خود خالق را.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۲۸- کدام گروه از فیلسوفان اروپایی متجدد و معاصر بر اعتبار برهان نظم، صحه گذاشته اند؟ ایمانوئل کانت از چه راهی «خدا» را اثبات می کند؟

(۱) هیچ فیلسوف اروپایی، پذیرش اخلاق و مسئولیت اخلاقی (۲) فیلسوفان پراگماتیست، از طریق برهان علیت

۳) فیلسوفان تجربه‌گرای خدا باور، پذیرش اخلاق و مسئولیت اخلاقی (۴) فیلسوفان معناگرا، از طریق برهان علیت

۲۹- از وجه اشتراک برهان فارابی و ابن سینا جهت اثبات وجود خدا می‌توان به ..... اشاره کرد.

(۱) نامتناهی بودن سلسله علل و معالیل (۲) تقدم علت بر معلول (۳) وسط و طرف (۴) نیازمند هر موجودی به علت

۳۰- تشخیص حسن و قبح افعال و صواب یا ناصوابی گفتار در نگاه ..... به ..... مربوط می‌شود.

(۱) فیلسوفان - عقل عملی (۲) متکلمان اشعری - عقل عملی (۳) فیلسوفان - عقل نظری (۴) متکلمان اشعری - عقل نظری

۳۱- نقد دیوید هیوم بر ادلة اثبات وجود خدا ناظر به موارد زیر است به جز ...

(۱) اهمیت برهان نظم به سبب نقش محوری تجربه است. (۲) همه براهین پیشین درباره اثبات وجود خدا، قابل نقد است.

(۳) برهان نظم از اثبات آفریننده و تدبیرکننده جهان، ناتوان است. (۴) برهان نظم از اثبات عدم نیازمندی ناظم جهان به علت، عاجز است.

۳۲- کدام فیلسوفان دوره جدید غرب با اثبات و پذیرش خدا برای زندگی انسان معنای حقیقی و متعالی جستجو می‌کنند تا از پوچی و بی‌هدفی خارج شوند.

تفاوت دیدگاه فیلسوفان مسلمان با فیلسوفانی که پس از بحران معناداری زندگی به بحث خدا رسیدند در چیست؟

(۱) دکارت و کانت - ایشان با اثبات و سپس باور به خدا به زندگی معنادار رسیدند ولی غربی‌ها برای عبور از این بحران، فقط خدا باوری را تجویز کردند.

(۲) جیمز، کرکگور و برگسون - ایشان با اثبات و سپس باور به خدا به زندگی معنادار رسیدند ولی غربی‌ها برای عبور از این بحران، فقط خدا باوری را تجویز کردند.

(۳) جیمز، کرکگور و برگسون - مسلمانان ابتدا به اثبات خدا پرداختند و سپس خدا باور شدند ولی غربی‌ها ابتدا خدا باور شدند و سپس به اثبات خدا رسیدند.

(۴) دکارت و کانت - فیلسوفان مسلمان ابتدا به اثبات خدا پرداختند و سپس خدا باور شدند ولی غربی‌ها ابتدا خدا باور شدند و سپس به اثبات خدا رسیدند.

۳۳- عبارت‌های زیر منسوب به کدام فیلسوفان است؟

(الف) ایمان، هدیه‌ای الهی که خداوند به انسان می‌بخشد و نیازی به پشتوانه عقلی ندارد.

(ب) دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.

(پ) پذیرش خداوند، زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می‌سازد.

(۱) جیمز، کرکگور، برگسون (۲) کرکگور، جیمز، برگسون (۳) جیمز، کرکگور، کاتینگهام (۴) کرکگور، جیمز، کاتینگهام

۳۴- براساس براهین فیلسوفان مسلمان درباره خدا و اثبات آن می‌توان گفت:

(۱) تأخر معلول بر علت، مقدمه برهان اسد و اخضر و این برهان، مقدمه اثبات وجود خدا از سوی فارابی است.

(۲) بوعلی سینا چون در بیان خویش از واژه «طرف» برای علة‌العلل و واجب‌الوجود بالذات استفاده کرده براهتش را «وسط و طرف» می‌نامد.

(۳) از دیدگاه ملاصدرا، چون هر ماهیتی ذاتاً ضعف و نقص دارد و نیاز به غیر، سراسر ماهیتش را فرا گرفته است.

(۴) واجب‌الوجود بالغیر، ماهیتی است که وجوب و وجودش در حالت تساوی است.

۳۵- براساس برهان‌های فیلسوفان مسلمان درباره «خدا» چند عبارت زیر «نادرست» است؟

- تقدم علت بر معلول، نکته اصلی برهان فارابی در اثبات وجود خداست.

- بوعلی سینا، دقیق‌ترین برهان در اثبات وجود خدا را برهان «وجوب و امکان» می‌نامد.

- فارابی، بوعلی سینا و ملاصدرا در اثبات وجود خدا، آرای متفاوت ولی نتیجه‌گیری واحد دارند.

- از دیدگاه بوعلی سینا، موجودات این جهان در ذات و حاضر، به ترتیب ممکن‌الوجود بالذات و واجب‌الوجود بالغیرند.

(۱) یک (۲) سه (۳) چهار (۴) دو

۳۶- کدام یک از گزینه‌های داده شده نتیجه استدلال فارابی در اثبات وجود خداست؟

(۱) تسلسل علل نامتناهی، باطل و محال است. (۲) اشیای جهان پیرامون ما وجودشان از خودشان نیست.

(۳) فقط در صورتی که علت موجود باشد، معلول هم موجود خواهد شد. (۴) موجودات ممکن به دلیل ذات امکانی داشتن، متکی به وجود خداوند هستند.

۳۷- کدام عبارت اصطلاح "تسلسل علل نامتناهی" را به درستی توضیح می دهد؟ (خارج کشور ۹۹)

۱) هر موجودی معلول علتی و آن علت ، معلول علتی دیگر باشد.

۲) علل و معلول های مترتب برهم ، منتهی به هیچ معلول غیرعلتی نشوند.

۳) علل و معلول های مترتب برهم ، منتهی به هیچ علت غیرمعلول نشوند.

۴) موجودات بی شماری وجود داشته باشند که بایکدیگر رابطه علی دارند.

۳۸- از دیدگاه ارسطو، خداوند ..... غیر ..... است، درحالی که موجودات مادی، .....

۱) محرک - متحرک - محرک هایی هستند که ممکن است متحرک باشند یا نباشند.

۲) متحرک - متحرک - متحرک های غیر محرک هستند.

۳) محرک - متحرک - متحرک هایی هستند که ممکن است محرک باشند، هستند.

۴) متحرک - متحرک - هم محرک و هم متحرک هستند.

۳۹- در مورد تفاوت اصلی نظریه امکان فقری با نظریه امکان ماهوی ، کدام عبارت مناسب تر است؟ (سراسری ۹۹)

۱) لازمه امکان فقری ، فقروجودی و لازمه امکان ماهوی ، وجوب بالغیر است.

۲) در نظریه امکان فقری ، فقرونیا از ناحیه خود ذات است ، نه از ناحیه امری بیرونی.

۳) در نظریه امکان فقری ، نیازمندی به وجود موجودات باز می گردد، نه به ماهیت آن ها.

۴) در نظریه امکان فقری، به جای نگاه کردن به ماهیت ، به حالت امکانی آن نگاه می کنیم.

۴۰- نمی توان گفت:

۱) از نظر ارسطو انسان دارای دو عقل است یکی عقل نظری و دیگری عقل عملی.

۲) از نظر ارسطو انسان دارای دو نوع دانش است یکی دانش نظری و دیگر دانش عملی.

۳) دکارت فرانسوی به عالم عقل به عنوان یک دستگاه برتر و متعالی در جهان عقیده ای نداشت.

۴) هراکلیتوس هم به عقل به عنوان یک موجود برتر و متعالی اعتقاد دارد و هم به عقل به عنوان دستگاه تفکر و استدلال.

۴۱- در دوره دوم حاکمیت کلیسا . . .

۱) عقل را عامل تضعیف ایمان و حتی برخی از بزرگان کلیسا عقل را امری شیطانی می دانستند.

۲) فیلسوفان مسیحی تحت تاثیر آثار فیلسوفان مسلمان به تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند.

۳) چون توجه به عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، عقل را کنار گذاشته و به ایمان روی آوردند.

۴) در اثر اختلاف بین فیلسوفان در خصوص محدوده کارآمدی عقل، فیلسوفان اروپایی به دو گروه عقل گرایان و تجربه تقسیم شدند.

۴۲- در مکتب اشراق، به ترتیب ابوسعید ابوالخیر، بوعلی سینا ، شیخ اکبر و قطب الدین رازی در مرتبه چندم دانایی و معرفت قرار دارند؟

۱) سوم، دوم ، سوم ، چهارم (۲) چهارم ، سوم ، دوم ، دوم (۳) سوم ، دوم ، اول، دوم (۴) چهارم ، دوم ، اول، چهارم

۴۳- کدام گزینه «درست» است؟

۱) دکارت که با ریاضیات به خوبی آشنا بود به هر دو کاربرد عقل در فلسفه معتقد بود.

۲) ارسطو عقل نظری را پرتوی از عقل به عنوان یک موجود متعالی و برتر از ماده می دانست.

۳) فرانسویس بیکن به طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تاسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند.

۴) به عقیده آگوست کنت عقل فقط از طریق علم تجربی می تواند به شناخت واقعیت نائل شود.

۴۴- کدام گزینه زیر موافق نظر بوعلی سینا و فارابی است؟

۱) مقام و منزلت عقل فعال نسبت به انسان مانند چشم است به آفتاب. (۲) کمک دهی عقل فعال برای انسان محسوس و مشهود است.

۳) نخستین مخلوق خداوند، عقل اول که موجودی غیر مادی است. (۴) انسان اگر تربیت شود و رشد کند با کنارگذاشتن استدلال می تواند حقایق را شهود کند.